

# Valgmøde i Aché

## Information om øvelsen

### Indhold

Rollespil over et valgmøde op til et parlamentsvalg i det fiktive land Aché. Der arbejdes med politisk debat og samspillet mellem rettigheder, ideologi og demokrati vil være i fokus. De politiske emner, der tages op under forberedelserne til valgmødet, omhandler borgernes borgerlige, politiske, social-kulturelle og økonomiske rettigheder.

### Formål

- at få eleverne til at reflektere over forskellige ideologiers udtryk i en partipolitisk debat
- at få eleverne til at agere politikere gennem rollespil og praktisere, hvordan et fiktivt valgmøde kan foregå.

### Fag

Samfundsfag, historie, geografi, dansk.

### Tidsforbrug

1,5-2 lektioner.

### Materialer

Bilag: Beskrivelse af landet Aché

Bilag: Politiske Partier i Aché. Ark der opsummerer, hvad de fire opstillede partier står for.

Bilag til elever: Beskrivelse af partierne. Ark med beskrivelser af partiernes historie svarende til antallet af elever.

Bilag til lærer: Forslag til pressens spørgsmål til partierne. Liste over forslag til pressens spørgsmål til partierne.

Evt. saks, karton, tuscher, lim og magasiner til at klippe billeder/tekst ud, hvis eleverne skal lave valgplakater.

Hvis det er muligt, kan man anskaffe sig en mikrofon, så interviewene virker mere autentiske.

# Introduktion

## 1. Introduktion til rollespillet

Gennem argumentation og præsentation skal eleverne overbevise hinanden om, at deres politiske parti er bedst til at varetage og prioritere mellem de problemer, der findes i samfundet. Som lærer kan du ved hjælp af en kort introduktionstekst indlede med at fortælle eleverne om konteksten – det vil sige udviklingslandet Aché (Bilag: Beskrivelse af landet Aché). Ved hjælp af Bilag: Politiske partier i Aché, præsenteres de fire partier kort, og eleverne opdeles herefter i fire lige store grupper.

Der uddeles en uddybende historisk introduktionstekst til det parti, som elevgrupperne hver især skal arbejde med (Bilag til elever: Politiske partier i Aché). Herefter instrueres eleverne i at formulere et partiprogram og eventuelt forberede kritiske spørgsmål til de andre partier.

## 2. Forberedelse til valgmødet

Partierne vælger herefter en talsmand/kvinde, som skal præsentere partiets holdninger til menneskerettsspørgsmål og mere generelle politiske budskaber. Denne beskrivelse skal så vidt muligt loyalt følge partiets grundholdninger, som de er beskrevet i de udelte papirer. Partierne kan eventuelt supplere med valgplakater eller andet valgmateriale. Talsmændene/ kvinderne holder på skift deres valgtale af mellem 3 - 5 minutters varighed.

## 3. Valgtaler, debat og spørgsmål fra pressen

Efter hver valgtale vil de øvrige partier, menneskerettighedsorganisationer og pressen få lejlighed til at stille spørgsmål og få svar. Disse spørgsmål, der stilles af læreren (for inspiration se Bilag til lærer: Forslag til pressens spørgsmål til partierne), men som eleverne også er velkomne til at byde ind med, repræsenterer internationale medier som CNN, Sky News, BBC, Al Jazeera, Reuters etc. og den lokale presse samt forskellige menneskerettighedsorganisationer.

Som opfølgning kan man lade deltagerne træde ind i verdenspressens rolle og skrive små avisartikler eller reportageindslag til radio eller tv.

#### 4. Refleksion og opsamling

Afrund valgmødet med at eleverne giver deres bud på, hvem de ville stemme på, hvis de skulle stemme i Aché og/eller ved kommunalvalg eller folketingsvalg?

- Ville de stemme ud fra ideologisk overbevisning, strategisk, stemme blankt eller ud fra hvilket af partierne, de synes, klarede sig bedst i debatten?

## Kilde

Demokrati fordi (kampagnemateriale fra 2010)

Udarbejdet af Institut for Menneskerettigheder i samarbejde med Integrationsministeriet og Ungdomsbyen

Forfattere: Cecilia Decara og Lone Smidt

Øvelsen er opdateret i 2019

## Bilag: Beskrivelse af landet Aché

Rollespillet foregår i Aché, der er et udviklingsland præget af fattigdom, korrupsion, kriminalitet, manglende retssikkerhed og en udlandsgæld, der er stærkt stigende. Et parlamentsvalg vil finde sted indenfor et par uger som et vigtigt led i en demokratiseringsproces, som skal sikre bedre vilkår for befolkningen i landet. Landet har indtil 1972 været en koloni, men efter landets selvstændighed har der været en række konflikter, som stadig præger landet den dag i dag. På grund af pres fra det internationale samfund er reformer, der skaber bedre vilkår for borgerne, presserende.

Frihedspartiet har været regeringsparti i Aché, siden militærestyret overgav magten til befolkningen i 2000. Tidligere, umiddelbart efter landet blev selvstændigt i 1972, var Demokraterne regeringsparti. Efter en kort årrække blev demokraterne sat fra magten ved et militærkup. Phoenixpartiet har bevæget sig i kulissen som et politisk stærkt støtteparti for militærestyret, og ved valget i 2004 blev partiet stemt ind. Folkets parti er den politiske gren af den forbudte guerillabevægelse, som indtil for nylig også var forbudt.

Om fjorten dage er der valg i Aché, og alle fire partier stiller op. At der udskrives valg nu, skyldes et voksende pres fra befolkningen, som har organiseret sig i partier, fagbevægelser og andre organisationer – herunder menneskerettighedsorganisationer. Der har også været pres fra Vesten, hvor lande som Danmark har givet udviklingsbistand på den betingelse, at der skete en demokratisering i Aché, og at præsidenten giver tilladelse til at valgobservatører får fri mulighed for at overvåge valget.

# Bilag: Politiske partier i Aché:

## **Frihedspartiet i Aché**

Liberalt parti - Lægger vægt på politisk og økonomisk frihed og markedsøkonomi

Medlemmer er især at finde i byernes middelklasse og større erhvervsdrivende

Er nuværende regeringsparti

## **Demokraterne i Aché**

Socialdemokratisk parti

Knyttet til fagforeningerne

Vægt på sociale og økonomiske rettigheder

Medlemmer er især by- og landarbejdere

Var regeringsparti lige efter selvstændigheden

## **Phoenixpartiet**

Konservativt parti

Lægger stor vægt på lov og orden, religion og traditioner

Medlemmer er især godsejere og militærfolk

Var støtteparti til militærdiktaturet

## **Folkets Parti**

Kommunistisk parti

Lægger vægt på økonomisk og social lighed for alle

Mener at vestligt demokrati kun er for de få og rige

Medlemmer er især fattige i byerne og junglestammefolk

Støtter den ulovlige og voldelige guerillabevægelse

# Bilag til elever: Beskrivelse af partierne

## Demokraterne

### Demokraterne

#### Historie

Demokraterne ledede uden succes landets første regering efter uafhængigheden i 1961. Landet endte i økonomisk og politisk kaos, og efter 6 år overtog militæret magten ved et militærkup i 1968.

#### Grundlag

Demokraterne er et socialdemokratisk parti. Demokraterne værner om de grundlæggende menneskerettigheder. Demokraterne mener, at alle mennesker, uanset køn, race eller tro, skal have lige muligheder. Det er en vigtig del af partiets politik, at befolkningen i Aché får opfyldt de sociale og økonomiske rettigheder. De skal have et ordentligt sted at bo, mad og tøj, uddannelse og arbejde. Men de bør også have ret til at tale, tro og mene, som de vil og til at blive behandlet retfærdigt af politi og domstol.

Demokraterne tror på solidaritet og sammenhold mellem mennesker. Det er statens opgave at sørge for de svage grupper i samfundet: de arbejdsløse, syge, handicappede og gadebørnene. Alle skal have lige adgang til samfundsgoderne.

#### Indenrigspolitik

Demokraterne arbejder tæt sammen med fagbevægelsen. Sammenhold er vigtigere for partiet end den enkeltes frihed, og den enkelte må derfor i visse tilfælde bøje sig for flertallets interesser. Eksempelvis mener Demokraterne, at hele den arbejdende del af befolkningen skal være medlemmer af en fagforening. Demokraterne ønsker, at befolkningen organiserer sig og deltager i politisk arbejde.

Staten er nødt til at blande sig i økonomien og erhvervslivets forhold for at skabe et kapitalistisk system med et menneskeligt ansigt. Staten skal administrere dele af erhvervslivet, eksempelvis banker, forsikringselskaber, transportfirmaer og nøgleindustrier.

Staten skal også have stor indflydelse på det politiske og sociale liv. Der skal være lige ret til uddannelse for alle befolkningsgrupper i samfundet. Staten fastlægger indholdet i skoleundervisningen, der skal være

ensrettet over hele landet. Da Demokraterne vil skabe gode boliger til alle, må slummen ryddes og staten bygge almennyttige boliger. Fattigdommen og ikke mindst gadebørnene er en skamlet på Aché, som må fjernes ved blandt andet at indføre et skattesystem efter skandinavisk model, hvor de brede skuldre bærer det største læs.

#### Internationalt

Demokraterne samarbejder med den internationale, socialdemokratiske bevægelse og er interesseret i at knytte kontakter til internationale organisationer. Der bør være et internationalt samarbejde om blandt andet økonomi, demokratiske rettigheder, beskyttelse af miljøet, sociale forhold m.m. Udenlandsk kapital og udenlandske firmaer er velkommen i Aché, men kun hvis de respekterer Achés arbejdere og miljøet. Endelig arbejder Demokraterne for at sikre ordentlige priser på Achés råvarer.



## Folkets Parti

### Historie

Folkets Parti blev stiftet som et kommunistisk parti i 1937. Det førte i 1940'erne guerillakrig mod den portugisiske kolonimagt. Efter militærets magtovertagelse i 1968 blev partiet forbudt. På trods af den stadig tætte tilknytning til guerillaen er partiet nu blevet legalt i forbindelse med det kommende valg.

### Grundlag

Folkets Parti er et revolutionært, kommunistisk parti. Ifølge Folkets Parti er de såkaldt frie markeds kræfter blot udtryk for de riges ret til at udnytte de fattige. Eneste alternativ til kapitalismen er et kommunistisk samfund; her skal den brede befolknings behov være i centrum. Når kommunismen er indført, vil den sikre alle ret til fri skolegang og højere uddannelse, gratis lægehjælp, ret til bolig, pasningsgarantier for såvel børn som gamle, ret (og pligt) til arbejde. Det revolutionære Folkets Parti vil arbejde for massernes sag. Andre partier er der ikke brug for i det ny kommunistiske samfund, ligesom det er nødvendigt kun at tillade en kommunistisk grundholdning såvel indenfor det politiske som det kulturelle liv.

### Indenrigspolitik

Folkets Parti mener, at de fattige, bønder og arbejdere længe er blevet udnyttet af godsejerne og virksomhedsejerne. Det vil partiet sætte en stopper for. Det er derfor nødvendigt, at al ejendom til produktionsmidlerne (jord, maskiner mv.) overtages af staten for at sikre et retfærdigt samfund. Ligesådan med pressen, der ikke sikres reel ytringsfrihed, så længe den er ejet af private. I overgangsfasen til det kommunistiske samfund kan det være nødvendigt for de undertrykte klasser at føre bevæbnet kamp.

Vesten taler så meget om menneskerettigheder og demokrati. Det er bare Vestens forsøg på at dominere verden med dens eget system. Der vil ikke være brug for menneskerettighederne i et kommunistisk samfund, hvor alle ønsker det samme og alle bliver lige.

### Udenrigspolitik

Folkets Parti er et internationalt parti. Partiet samarbejder med kommunistiske og revolutionære bevægelser i andre lande og går ind for internationalt samarbejde på et kommunistisk grundlag.

Folkets Parti støtter folkelige befrielsesbevægelser, der kæmper imod undertrykkelse i andre lande. Folkets Parti ønsker øget samhandel med andre lande i den 3. verden.

## Frihedspartiet i Aché

### Historie

Frihedspartiet blev dannet i 1989 af General Opporto, der året efter, som eneste kandidat, lod sig vælge som præsident. Det er også Frihedspartiet, der besidder de fleste pladser i parlamentet.

### Grundlag

Frihedspartiet er et liberalt parti og deraf navnet. Frihed for den enkelte borger til selv at skabe sin tilværelse. Frihedspartiet lægger stor vægt på individets frihedsrettigheder, især de borgerlige og politiske rettigheder, fx fri stemmeret, ytringsfrihed og forsamlingsfrihed. Grundloven skal sikre frihedsrettighederne, som skal gælde for alle uanset politisk, religiøs eller etnisk baggrund. Alle borgere må have maksimal frihed til at handle. Privat ejendomsret er den vigtigste garanti for såvel økonomisk som politisk frihed. Frihedspartiet betragter mennesker som frie, selvstændige individer, der kan klare sig selv. Partiets holdning er, at enhver er sin egen lykkes smed, og at staten bør blande sig mindst muligt.

### Indenrigspolitik

Økonomisk ønsker Frihedspartiet således også størst mulig frihed. Statens rolle skal begrænses. Så få bånd på erhvervslivet som muligt vil fremme vækst og dermed velstand. Frihedspartiets mærkesager er bl.a. mindre skatter og mindre offentlige udgifter. I stedet skal der gang i Achés økonomi. Aché har mange naturressourcer, som kan bruges i den forbindelse – de store regnskovsområder er fx knap nok udnyttet endnu.

Statens rolle skal begrænses til at varetage lov og orden og til at varetage landets interesser udadtil. Der skal være et stærkt og veludrustet politikorps, som skal sikre ro og orden. Der skal ligeledes være et stærkt militær, der kan sørge for, at Achés interesser ikke krænkes af andre lande.

Statens rolle i den sociale sektor (skoler, sygehusvæsen mm.) skal være begrænset. Frihedspartiet vil sikre borgerne størst mulig frihed, og det gøres blandt andet ved at lade sygehusvalg og skolevalg være et privat og personligt anliggende. Hospitaler og skoler drives bedst af private. For de allerfattigste vil der altid være velgørende organisationer, fx kirker, der vil tage sig af at oprette sundhedsklinikker.

Udenrigspolitik Frihedspartiet ønsker at bevare Aché som en fri og selvstændig nation. For at sikre det må Aché indgå i et internationalt fællesskab, hvor det achéanske folk samarbejder med andre lande om at sikre frihed og fred. Fri kommunikation, handel og bevægelighed over landegrænser gør det nemmere for de enkelte lande at forstå hinanden. Frihedspartiet stiller sig således åben for udlandet og for udenlandske firmaer. Fri handel og lige konkurrence – også internationalt – er de bedste midler til at sikre landet en stigende velstand.

## Phoenix-partiet

### Historie

Phoenix-partiet har aldrig været ved magten i Aché. Partiet har rødder i kolonitiden og blandt de store jordejerslægter. Partiet repræsenterer i dag først og fremmest plantageejere og landarbejdere ansat ved de store plantager og godser.

### Grundlag

Phoenix-partiet er et traditionelt, konservativt og nationalistisk parti. Phoenix-partiet mener, at samfundsordenen er udviklet i overensstemmelse med naturen. Samfundsklasserne skal varetage hver deres opgave. Jordejerne er samfundets ryggrad, de sørger for arbejde og tryghed til bønder og landarbejdere i deres område. Til gengæld må de kunne forlange disciplin, orden og fuld loyalitet af deres underordnede.

Disse grundholdninger betyder, at ideologien bag menneskerettigheder ligger fjernt fra Phoenix-partiet. Alle er ikke lige og skal heller ikke være det. De bedst egnede må tage sig af at styre landet, og det skal gøres i overensstemmelse med traditionelle værdier som troen på Gud og fædrelandet Aché.

### Indenrigspolitik

Phoenix-partiet mener ikke, at alle har lige ret til uddannelse. Man bør have den uddannelse, der passer til ens plads i samfundet. Borgerlige og politiske rettigheder kan være gode nok for dem, der er uddannet og forstår at bruge dem. Men der må være grænser for ytringsfrihed, trosfrihed og organisationsfrihed. I de forkerte hænder fører disse friheder kun til kaos og anarki.

For at hindre dette er der brug for en stærk stat og et stærkt militær. Det giver myndighederne de bedste muligheder for at sikre lov og orden. Politiet må skride ind både overfor politiske og kulturelle bevægelser, som vil nedbryde den naturgivne samfundsorden. Strejker og demonstrationer, umoralske bøger og umoralsk kunst skal være forbudt.

Det er plantageejerne, der sikrer landets rigdom og giver arbejde til tusindvis af bønder. Uden plantageejerne ville samfundsordenen bryde sammen, men de er også forpligtigede til at hjælpe de fattige og svage i nødsituationer. Derfor mener Phoenix-partiet ikke, at det er statens opgave at tage sig af sociale og økonomiske rettigheder som sundhed, uddannelse, arbejdsforhold osv. Skatter og afgifter er af det onde. Pengene ligger bedst i borgernes lommer.

### Udenrigspolitik

Phoenix-partiet er et nationalt parti, der ikke ønsker, at internationale bevægelser eller udenlandsk kapital skal spille nogen rolle i landet. Aché skal kunne forsvare sig effektivt mod angreb og indblanding udefra.

Derfor må landet have et stærkt militær. Militæret har en meget vigtig plads i Aché og skal derfor have politisk indflydelse.

# Bilag til lærer: Forslag til pressens spørgsmål til partierne

Spørgsmålene stilles af læreren, som repræsenterer internationale medier som CNN, Sky News, BBC, Al Jazeera, Reuter etc. og den lokale presse samt forskellige menneskerettighedsorganisationer.

- En udenlandsk avis har afsløret at dommere og advokater modtager bestikkelse. Dem, der kan betale, vinder sagerne. Hvad vil partiet gøre ved denne sag?
- Kvinder har ikke samme arverettigheder som mænd ifølge Achés lovgivning, som stammer tilbage fra kolonitiden. Kvinder kan heller ikke eje jord, selvom mange kvinder er aktive i landbruget. Achés Kvindelige Nationalråd kræver reformer og ligeret. Er partierne indstillede på det?
- På grund af uro op til valget er der indført forsamlingsforbud. Højst tre personer må ses sammen offentligt. Hvis det overtrædes, vil politiet blive sat ind. Hvad mener partierne om dette indgreb?
- En godsejer har fyret alle sine landarbejdere, fordi de havde meldt sig ind i en fagforening og nu krævede 50 % mere i løn. Landarbejderne kræver deres ret til at organisere sig, og er nu meget vrede over at være blevet afskediget. Hvilke skridt mener partierne, der bør tages i denne sag?
- Militæret er faret hårdt frem mod stammefolkene i regnskovsområdet. Flere fra Glani folket er blevet skudt, fordi de ikke ville afgive deres område til bønder, som har papir på jorden. Bønderne opkøbte for nylig en masse land billigt fra staten, da staten ønsker at øge fødevarerproduktionen i landet. Hvad mener partierne om ejendomsretten til jord? Og Glani-folkets rettigheder til området?
- Amnesty International har netop udsendt en rapport, der dokumenterer udbredt brug af tortur i Achés fængsler. Ofrene er især formodede medlemmer og tilhængere af den væbnede guerillabevægelse Achés Frihedskæmpere. Hvordan mener partierne, man skal forholde sig til denne rapport?
- En gruppe landarbejdere har besat en plantage for at få højere løn. De hævder, at de ikke kan leve af det, de tjener med de nuværende lønninger. Hvad mener partierne, der skal gøres?
- Voksende udlandsgæld medfører en kraftig henstilling fra Verdensbanken om at skære ned på statsudgifterne – ellers vil der blive lukket for nye lån. De offentlige midler går især til sundheds- og uddannelsesområdet, til militæret og politiet, samt til infrastruktur (veje, telefon m.m.). Hvordan

mener partierne, at økonomien skal rettes op?

- De handlende i Aché City er rasende over gadebørnenes kriminalitet, som går ud over handelen. De kræver, at politiet skrider effektivt ind og får spærret gadebørnene inde. Hvad vil partierne gøre?
- Udenlandske bistandsorganisationer har krævet, at uafhængige internationale organisationer får lov til at overvåge og kontrollere valget i Aché, men mange mener, at det er indblanding i Achés indre anliggender. Hvad mener partierne?